

Med anledning av Trafikutskottets offentliga utfrågning om framtidens kollektivtrafik önskar den politiskt obundna arbetsgruppen **Marschen för tillgänglighet** <http://www.marschen.se/> uppmärksamma utskottet om situationen för personer med funktionshinder.

Riksdagen antog för 7 år sedan en ny handlingsplan för handikappolitiken, Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken (prop. 1999/2000:79). Kärnan i lagen är att samhället ska utformas så att människor med funktionshinder kan bli fullt delaktiga.

För snart 30 år sedan kom lagen (1979:558) om handikappanpassad kollektivtrafik som föreskriver att kollektivtrafiken skall tillgängliggöras. Sedan dess har landets bussflotta hunnit förnyats minst två gånger (varje buss körs i linjetrafik i ca 10 år), men trots att lagen ställer krav på handikappanpassning har inget nämnvärt hänt.

Lagen om handikappanpassad kollektivtrafik kompletterades med Förordning (1980:398) om handikappanpassad kollektivtrafik som anger hur kollektivtrafiken skall tillgängliggöras, och i § 2 finns förmodligen en del av förklaringen till det resultat vi nu ser, i paragrafen heter det;

Anpassningen skall ske i den takt och i den omfattning som bedöms skälig med hänsyn till syftet och till de tekniska och ekonomiska förutsättningarna hos dem som utövar trafiken.

Så även om mycket har genomförts inom kollektivtrafiken med nya trafiksystem och fordon har personer med funktionshinder i praktiken lämnats utanför. Vi måste i många fall boka ledsagning/assistans flera dagar i förväg för att kunna använda kollektivtrafiken. Oftast är vi hänvisade till särlösningar som färdtjänst. Detta är ett system där kostnaden inte täcks inom kollektivtrafikens ordinarie taxebestämmelser eller där rätten till spontant resande inte finns. Därtill är antalet resor i månaden reglerat. Varför tillåts trafikanordnare och huvudmän inom kollektivtrafiken fortsätta att i det närmaste ignorera personer med funktionshinder och hänvisa oss till diskriminerande särlösningar?

Vad gäller delaktighet och jämlikhet i samhällslivet för personer med funktionshinder har Sverige halkat efter internationellt.

Möjligheter för personer med funktionshinder att få bristande tillgänglighet rättsligt prövad finns sedan länge i ex vis USA, Storbritannien och Australien, vilket också bl a inneburit en mer tillgänglig kollektivtrafik.

Och i länder som Brasilien och Colombia finns städer (ex Curitiba och Bogotá) som har transportsystem som är tillgängligt för alla trafikanter, oavsett funktionshinder, där är helhetssyn och samhällsekonomisk effektivitet styrande liksom miljöhänsyn och omsorg om människors liv och hälsa.

Marschen för tillgänglighet är en organisation som syftar till att införa en svensk lagstiftning som klassar otillgänglighet som diskriminering av personer med funktionshinder.

Marschen för tillgänglighet arrangeras varje år sedan 2003 i Stockholm. Nästa Marschen för tillgänglighet kommer att arrangeras lördag 2 juni, 2007.

STIL, Arenavägen 63, 7 tr – www.stil.se – 08-506 221 50 – info@stil.se